

Romantické Švýcarsko babího léta

Termín: pondělí 23. – neděle 29. září 2013

Program zájezdu:

1.den: odjezd z Frýdlantu nad Ostravicí v pozdním odpolední (17.hod) po trase: Praha – Mnichov (1.150 km do Luzernu: do Plzně cca 500 km/22.-23. hodina, cesta se třetím řidičem, celková doba jízdy do Luzernu cca 14-15 hodin, příjezd ráno v cca 7 hodin.):

2.den: Toulky srdcem Švýcarska:

LUZERN a okolí, turisticky nejpřitažlivější město země (cca 7/8 -13 /14 hod.):

cestou Viléma Tella podél Vierwaldstätterského jezera s fotostopy (krátké zastávky) na místech spjatých s legendárním hrdinou:

* výhlídkovou silnicí se zastávkami u mystických míst spojených s dějinami Švýcarska:

Tellsplatte, Tellskapelle (sestup k jezeru, v každou celou vyhrává zvonkohra)

* výhled na planinu Rütli (Bergwiese Rütli), r. 1291 zde uzavřeli zástupci tří lesních kantonů (Uri, Schwyz a Unterwalden) „věčný spolek“- prvopočátek Švýcarska

* Altdorf: podle legendy zde sestřelil Vilém Tell jablko z hlavy svého syna - jeho bronzová socha na náměstí (průjezd) a dále

* dálničním Seelisberským tunelem (délka 10 km – nejdelší v zemi)

Variantní program podle počasí:

zubačkou a zpět lanovkou na horu Pilatus, www.pilatus.ch (2133 m, až 48 % strmá, údajně nejstrmější železniční trať na světě, 27,20 CHF/os./skupina 6-16 let... jinak dvojnásobek), výhledy na Alpy a Vierwaldstätterské jezero **nebo**

Švýcarské dopravní muzeum, www.verkehrshaus.ch, jedno z největších v Evropě, letový simulátor, virtuální cesta meziplanetárním prostorem, interaktivní exponáty, historické modely (železniční trať skrz tunel sv. Gottharda),... 13 CHF/os./školní skupina

Luzern – pěší prohlídka města

* KKL (Kultur und Kongresszentrum Luzern, autor Jean Nouvel)

* Kapličky (a další) most(y) přes řeku Reuss

* Weinmarkt, Rathaus, Bourbaki-Panorama (pro zájemce, 112 m dlouhý nástěnný obraz znázorňuje postup francouzské armády přes Švýcarsko, 1870-1871), umírající lev (Löwendenkmal) – jeden ze symbolů města, event. Gletschergarten (ledovcová zahrada) nebo Richard Wagner Muzeum (Villa Tribschen)

* procházka po hradbách, volno k toulkám, či nákupům či posezení na břehu řeky Reuss přejezd do Bernu (cca 1,5 hodiny)

BERN (UNESCO, [Zdroj](#), cca 15 / 16-18), hlavní město Švýcarské konfederace a stejnojmenného kantonu na strmém skalnatém ostrohu, ze tří stran obtékaném řekou Aarou, na zbývající (západní) straně jej chránily hradby, ve městě pobýval Albert Einstein.

Prohlídka mj. zahrne:

- * historické centrum s dlouhými, paralelně probíhajícími ulicemi s podloubími, několikapodlažními sklepeními, vystouplými štíty a pestře malovanými renesančními kašnami (Samsonova, Požírače dětí ad.)
- * gotickou radnici i několik věží: dvě věže s branami: „Hodinová“ s orlojem a „Klecová“, připomíná středověké vystavování provinilců ke všeobecnému posměchu.
- * Münster, zasvěcený sv. Vincenci v duchu francouzské katedrální gotiky.

přejezd na ubytování do Thonon les Bains na francouzské straně Ženevského jezera – hotel ETAP, pozdější příjezd, ale ne déle než v 19 hodin – 4x ubytování na stejném místě

3.den: Toulky srdcem Švýcarska:

ŽENEVA, [Zdroj](#), řeka Rhôna odtud teče do Francie, narodil se zde spisovatel a filosof Jean-Jacques Rousseau, zavraždili tu habsburskou císařovnu Sisi, město bylo a je střediskem protestantismu, kázal tady Kalvin („protestantský Řím“), je domovem více než 200 světových organizací - metropole mezinárodní diplomacie,

Prohlídka mj. zahrne:

- * staré město s katedrálou sv. Petra
- * gejzír, symbol města, chrlí vodu rychlostí 200 km/h do výšky 140 m (500 l/s)
- * Anglickou zahradu s květinovými hodinami i Národním monumentem, Neptunovy kameny či ostrov rodáka J-J Rousseau s jeho sochou, nejdelší lavičku v Evropě...
- * zelený salonek hotelu Beauvillage (pokud nás sem pustí), kde prof. Masaryk přijímal evropské diplomaty a tvořila se 1. ústava Československa,... poslední místo rakouské císařovny Sisi.
- * v jednání exkurze do OSN nebo Střediska evropského jaderného výzkumu (CERN)

LAUSANNE, [Zdroj](#), úžasná poloha na břehu Ženevského jezera v kopcích nad jezerem, město strmých stoupání vedoucích do starého města s katedrálou Notre-Dame:

- * několik mostů spojuje jednotlivé části města, **jízda novým metrem**
- * **Bel-Air Metropole**, první 50 m vysoká výšková budova Švýcarska, hrad St-Marie,...
- * **překvapení na trase!**

4.den: **Na skok v Savojských Alpách k nejvyššímu vrcholu Evropy:**

Chamonix-Mt-Blanc, světoznámé turistické středisko ve francouz. Savojských Alpách:

* dějiště 1. ZOH v roce 1924, kolébka evropského horolezectví, několik ledovcových splazů v okolí (Glacier des Bossons, Mer de Glace, Glacier d'Argentière)

* v r. 1876 sem přivezl dr. Payot první pár lyží:

Variantní program podle počasí a stavu peněz:

* prohlídka města – v každém případě

* **výjezd lanovkou na vrchol Aiguille du Midi** (3 482 m), výhledy na Mont Blanc **vidím to 20 na 80, že nebude hora v oblacích, jízdné cca 1.000 Kč!i nebo**

* **výlet ozubenou železnicí do Montenvers** (1910 m) nad ledovcem Mer du Glace **22€ nebo 18,70€, když studenty omladíme pod 16 let@ pravd.se podaří skupinová sleva z této ceny**

Sion, Zdroj, město pod dvěma hradu:

* mohutný Tourbillon a opevněný kostel de Valère, upravené měšťanské domy s radnicí, Maison Supersaxo (pozdně gotické šlechtické sídlo), gotická katedrála Notre-Dame s románskou zvonici a Věž čarodějnic,

* výstup k hradu na vyhlídku nad údolím

* volno k možným nákupům a občerstvení

* možnost podávání párků na trase cesty

Variantní program:

cesta k Ženevskému jezeru s cílem zvládnout některý z bodů následujícího dne

5.den: **Perly Ženevské riviéry:**

Montreux, luxusní letovisko s jazzovým festivalem; slavná socha Freddieho Mercuryho, tvořila zde řada umělců světového jména (I.Stravinskij, L.N.Tolstoj, lord Byron, F.Zappa) - toulky podél jezera, event. až k hradu

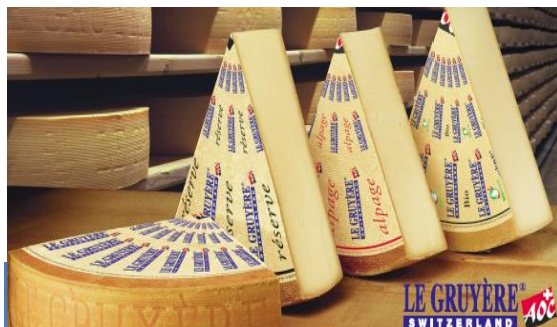
Chillon, www.chillon.ch/en, slavný hrad s ještě slavnějším vězňem Francoisem de Bonivard, jeho pobyt ztvárnil lord Byron v básni Věžeň chillonský

Vevey, www.montreux-vevey.com, město spojené s Ch. Chaplinem, je zde pohřben, na sídlo firmy Nestlé, Corbusierova Jezerní vila (navrhl je pro své rodiče) - toulky po nábřeží k sochám Charlie Chaplina, event. Jana Palacha - volno k možným nákupům a občerstvení

cesta podél vinic Ženevského jezera (Lac Léman, UNESCO) s *fotoštopy*
dopolední exkurze:

sýrárna v Gruyère Zdroj, **5-6CHF/os.** možný špacír po městečku označovaném jako nejmalebnější v zemi, centrum kraje se stejnojmenným sýrem nebo

čokoládovna v Broc (Nestle, www.cailler.ch/en **8 CHF, do 16 let zdarma**) s možností „opulentní“ ochutnávky

6.den: Den pro otevřená dobrodružství:

- nabízí se jedna z následujících variant, vždy s nutnou 9hodinovou pauzou řidičů

- **Zermatt s Matterhornem**, výjezd ozubnicovým vlakem na Gornegrat nebo lanovkou na Malý Matterhorn s následným špacírem do okolí Zermattu s následnou cestou zpět k Ženevskému jezeru nad Vevey – Bern – zřejmě Basilej... transfer přes Německo
- **Interlaken + Grindelwald** s několikahodinovým výšlapem do okolí: několik tras + cesta k mizejícímu ledovci, soutěska řeky Lütschine, o zubačce na Jungfrauoch (3.471 m) nemluvě (**hodně přes 1.000 Kč**),... pokud by bylo ošklivo
- **Zürich (mokrá varianta)** s návštěvou některého z muzeí nebo jen prohlídka města

7.den: návrat do Frýdlantu nad Ostravicí v poledních hodinách

Cena: 6.500 Kč zahrnuje:

- * dopravu autokarem se všemi poplatky
- * 4x ubytování v hotelu ETAP se snídaní
- * služby průvodce
- * komplexní pojištění a pojištění CK proti úpadku
- * infomateriály, sladké pokušení.

Cena nezahrnuje: v případě varianty cesty do Zermattu zpáteční jízdné Täsch-Zermatt, vstupné, viz níže a služby výše neuvedené

Ubytování a stravování:

4x v Thonon les Bains na francouzské straně Ženevského jezera

* 4-5lůžkové pokoje (ETAP Thonon): vždy dva pokoje jsou spojené v jeden (chybí příčka), v jedné části je francouzské dvojlůžko s palandou, další dvě postele se nacházejí na protilehlé části pokoje, 2 koupelny (sprcha, WC), jedna TV-sat

* 4x snídaně bufetového typu: čaj, káva, džus, máslo, měkký sýr, džem, müsli program, bageta, sladký program, dokonce v lednici bývá tvrdý sýr a jogurt

Předpokládané vstupné, kapesné, cca 100 CHF – úvaha:

a) vstupné zvláště na vysokohorské dopravní prostředky (lanovky, vlak) do hor je ve Švýcarsku a Francii vysoké, navíc ceny se slevou se „lámou“ v 16 letech (proto bývají součástí vybavení průvodců seznamy zvlášť pro tyto prostředky:-)

b) naproti tomu se málokdy, hlavně vzhledem k počasí, uskuteční návštěvy do všech naplánovaných exteriérových akcí, někdy se situace vyřeší alternativní návštěvou objektu „pod střechou“ (Dopravní muzeum v Luzernu), jindy bez vstupného nebo nižší vstupné (prohlídka Chamonix, příp. vlakem do Montenvers)

c) realita na místě bývá zpravidla příznivější, provozovatelé poskytují skupinové slevy

d) kapesné na stravu, dárky, suvenýry je velice individuální, vkusné suvenýry stejně jako oběd ve fast-foodu lze pořídit již od několika málo CHF.

Orientační ceny potravin ve Švýcarsku:

Potraviny jsou ve Švýcarsku dražší než v ČR i v jiných evropských zemích. Vyplatí se nakupovat v supermarketech (řetězce MIGROS a COOP) a povečeřet například v restauracích řetězce Globus, příp. fast-foodech. Uvedené ceny jsou pouze orientační, mohou se lišit místně, sezónně i v konkrétních podnicích.

Ceny v obchodě:

voda, minerálka 1,5 l = SFR 1,20

Coca-cola 1,5 l = SFR 1,50

pivo plechovka 0,5 l = SFR 0,80

mléko 1,5 litru = SFR 1,60

toastový chléb 0,5 kg = SFR 1,50

bageta = SFR 4,20

jogurt 150 g = od SFR 0,65

máslo 250 g = SFR 3,40

vejce 10 ks = SFR 2,50

sýr tvrdý 400 g = SFR 3,40

mozarela 400 g = SFR 2,80

salám, šunka 100 g = SFR 3,00 – 6,00

jablka, banány, pomeranče 1 kg = od SFR 2,00

okurka 1 ks = SFR 1,50

pizza mražená 3x300 g = SFR 5,50

sendvič mražený 240 g = SFR 4,20

klobása s chlebem = SFR 5,20

grilované kuře = od SFR 10,00

čokoláda 100 g = od SFR 1,00

zmrzlina = od SFR 2,00

Další ceny:

pohlednice = od SFR 0,50

známka = SFR 1,30

Objekty UNESCO na trase

Bern, historické jádro města (*Old City of Berne*)

Bern (francouzsky a občas anglicky Berne, italsky a rétorománsky Berna, v místním švýcarskoněmeckém dialektu, bernštině, Bärn) je hlavní město Švýcarska a stejnojmenného kantonu (170 000 obyvatel).

Město bylo založeno roku 1191 v podhůří Bernských Alp na strmém skalnatém výběžku, který obtéká ze tří stran řeka Aara. Zbývající stranu (západní) chránily hradby, které se s postupným rozšiřováním města k západu posouvaly; dodnes vedou napříč ulice. Zachcovány jsou dvě věže s branami: Hodinová (Zytgloggeturm, založena roku 1191) s orlojem z roku 1530 a Klecová (Käfigturm), připomínající středověké vystavování provinilců ke všeobecnému posměchu.

Historickým centrem vedou tři paralelně probíhající ulice s patricijskými domy s vystupujícími štíty. Ulice lemují šest kilometrů podloubí, pod nimiž se nacházejí středověké pasáže s několikapodlažními sklepeními. Stojí zde pestře malované renesanční kašny (Samsonova, Požírače dětí, Zähringovská a více než 100 dalších), radnice z let 1406–1416 postavená v pozdním burgundském gotickém stylu (obnoveným roku 1939–1942) a několik kostelů – Francouzský z roku 1270 nebo Nydeggkirche z 15. století poblíž stejnojmenného mostu. Cenná je stavba Münsteru svatého Vincence z let 1421–1596 v duchu francouzské pozdní katedrální gotiky s bohatě zdobeným portálem, cennou sochařskou výzdobou uvnitř, se sířovou klenbou a s věží dokončenou až v roce 1893. Za pozornost stojí i špýchar z 18. století s klenutými sklepy.

V sousedství historického centra stojí budova Spolkového domu (Bundeshaus) z let 1896–1902, sídla švýcarského parlamentu, turistickou atrakcí je Bärengraben – příkop s medvědy, symbolem Bernu.

Zařazení do Seznamu UNESCO:

Historické centrum Bernu bylo do Seznamu UNESCO zařazeno v roce 1983 v kategorii kulturních památek na základě kritéria III na ploše 84 684 ha pod číslem 267.

Vinice Lavaux (*Lavaux, Vineyard Terraces*)

Vinná réva se pěstuje na prosluněných jižních svazích nad Ženevským jezerem v kantonu Vaud již od dob Římanů. Dnešní podoba vinic začala vznikat v 11. století, kdy celý region začali kontrolovat mniši z benediktinských a cisterciáckých klášterů. Místní osadníci postupně vypalovaly lesy (*vaud* znamená v keltštině lesy) a proměňovali na zemědělskou krajinu. Výsledkem trpělivosti, pracovitosti a vytrvalosti místních obyvatel jsou terasy s vinicemi obehnané kamennými zidkami. Vinice využívají symbiózy s vlivem slunce, které se zde projevuje hned ve třech podobách: přímými paprsky z nebe, jejich odrazem od Ženevského jezera a od vyhřátých kamenných zdí okolo vinic.

Mezi další faktory patří skvělá poloha svahů nad jezerem obrácených k jihu, odpovídající geologické podloží a půda bohatá na minerály *molasa* – komplex usazenin slepenců, pískovců, břidlic a slínovců. Celkovou tvářnost krajiny dotvořil ledovec svým pomalým posunem – tlakem na podloží vytvořil různé typy půd, od jemných zemin až po půdu s hrubými úlomky.

Víno se pěstuje na 850 ha strmých viničních terasovitých svazích a sklízí se ručně, někdy i s využitím helikoptéry. Asi 70 % produkce představuje kvalitní odrůda *Chasselas*, rozšířená je i odrůda *Gamay* a *Pinot noir*. Produkuje se v osmi vyhlášených denominacích (apelacích): *Dézaley*, *Epesses*, *Vevey-Montreux*, *Lutry*, *Calamin*, *Chardonne*, *St. Saphorin* a *Villete*.

Region je známý i díky luxusním letoviskům Vevey či Montreux a pobytu známých celebrit: Lord Byron, Lev Nikolajevič Tolstoj, Freddie Mercury, Frank Zappa, Mary Shelleyová. Igor Stravinskij zde složil symfonii Svěcení jara, Charlie Chaplin si ve Vevey v ústraní užíval pohody posledních 25 let života.

Zařazení do Seznamu UNESCO:

Vinice Lavaux byly do Seznamu UNESCO zařazeny v roce 2007 v kategorii kulturních památek na základě kritérií III, IV a V pod číslem 1243 na ploše 898 ha, s ochrannou zónou 1 243 ha.

